

Dkt. David L. Mathewson, Theolojia ya Agano Jipya,

Kipindi cha 11, Agano Jipya

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 11 kuhusu agano, hasa Agano Jipya.

Kwa hivyo, tumekuwa tukilitazama agano jipya kama aina ya agano kuu linalotimiza mengine yote, la Ibrahimu, la Nuhu, la Musa, na la Daudi.

Zote hupata utimilifu wake kwa njia fulani katika agano jipya kama aina ya agano kuu. Tulianza kuliangalia agano jipya kwa jinsi Injili zinavyolielezea likitimizwa katika huduma ya Yesu, katika maneno yake kwenye Meza ya Bwana, ambapo Yesu anaadhimishwa katika Pasaka na kuonyesha kwamba kifo chake kinachokuja, damu yake, kinathibitisha na kuzindua agano jipya. Tuliangalia maandiko mengine kadhaa katika Injili ambayo yanaonyesha, bila kutumia neno agano, kwamba Yesu alikuja kuzindua agano ili kuwapa watu wake baraka za agano jipya.

Kwa hivyo, pamoja na agano jipya na watu, mada hizo mbili, tutaangalia watu wa Mungu baadaye, lakini mada hizo mbili zinaingiliana kwa kiasi kikubwa. Ninachotaka kufanya sasa ni kuangalia mada ya agano jipya katika sehemu nyingine ya Agano Jipya. Na kama ukumbusho tu, tutasema hivi mara kadhaa, lakini kama ukumbusho tu, utimilifu wa agano jipya na baraka zake hufanyika kulingana na mpango wa eskatolojia iliyozinduliwa.

Yaani, tayari tunashiriki na kufurahia utimilifu wa na baraka za agano chini ya agano jipya. Kwa hivyo, hizi si baraka tu zinazomwagika, lakini agano halijatekelezwa au kitu kama hicho. Lakini tayari tunashiriki katika baraka hizi kwa sababu agano jipya tayari limeshaanzishwa na kuanzishwa kupitia kifo cha Yesu Kristo, lakini hizo zinatarajia utimilifu wa mwisho wa agano jipya.

Na kwa hivyo, tutaangalia yote mawili. Tutaangalia maandiko kadhaa ambayo katika sehemu nyingine za Agano Jipya, haswa katika fasihi ya Paulo, lakini katika sehemu zingine kadhaa ambazo zinaangalia agano jipya kuwa tayari limezinduliwa, sambamba na kile tunachokipata katika injili. Kisha, angalia maandiko machache tu, moja haswa, ambayo yanaonyesha utimilifu wa mwisho wa ahadi za agano jipya.

Kwa hivyo, inafanyika kulingana na hilo tayari, lakini bado, mpango ambao tumeona na wengine, mada zingine katika Agano Jipya, na mada zingine za kibiblia-theolojia. Na kisha jambo lingine la kukukumbusha ni kwamba maandishi mengi ambayo tutayarejelea ni yale ambayo tumeyaangalia tayari. Kwa hivyo, kama tulivyosema, mada nyingi hizi zinahusiana kikamilifu na zimeunganishwa.

Kwa hivyo, mara nyingi ni vigumu kuzitenganisha katika kurejelea mada moja, unarejelea nyingine. Kwa hivyo, baadhi ya maandishi haya yaliyorejelea urejesho na uumbaji mpya, au ambayo tutaona, tutarejelea watu wa Mungu sasa, au hata agano la kale au agano la Daudi sasa tutayapata katika muktadha wa agano jipya pia. Na kisha tutarudia baadhi ya maandiko haya tena; tutayaona kama maandishi muhimu yanayorejelea mada ya watu wa Mungu, lakini agano jipya katika sehemu nyingine ya Agano Jipya.

Nataka kuanza na maandishi ambayo yana marejeleo dhahiri ya maagano mapya na maandiko ya agano jipya kutoka Agano la Kale na jinsi yanavyoendelezwa. Na kisha, tutaangalia maandiko kadhaa yasiyo dhahiri. Na kwa hilo, namaanisha maandiko ambayo hayatumii neno agano au kutaja waziwazi agano au kutaja vifungu kutoka Agano la Kale vinavyotaja agano jipya.

Lakini hata hivyo, zinaonekana kujumuisha vipengele vya agano jipya. Zinaonekana kuwasilisha baraka au kushughulika na baraka za agano jipya, kama vile msamaha wa dhambi na mambo kama hayo, jambo linalodokeza kwamba mwandishi anachukulia agano jipya au kwamba baraka hizi ambazo mwandishi anazielezea ni zile zinazohusiana na kuanzishwa na kuanzishwa kwa agano jipya. Kwa hivyo, nataka kuanza na maandishi dhahiri, na hayo ni Wakorintho wa Pili sura ya tatu na Wakorintho wa Pili sura ya tatu.

Na nitaanza kusoma mstari wa kwanza na mistari michache tu. Sitasoma sura nzima, bali mistari michache ya kwanza, ambayo ni wazi kwamba Paulo anatumia, kama utakavyoona lugha inayotoka moja kwa moja katika maandiko ya agano jipya, hasa Yeremia sura ya 31 na pia Ezekieli sura ya 36 na 37. Kwa hivyo, kuanzia sura ya tatu na mstari wa kwanza wa 2 Wakorintho, Paulo anasema, je, tunaanza kujisifu tena? Au tunahitaji barua za watu za kuwapendekeza kwenu au kutoka kwenu? Ninyi wenyewe ni barua yetu iliyoandikwa moyoni mwetu, inayojulikana na kusomwa na kila mtu.

Mnajua kwamba ninyi ni barua kutoka kwa Kristo. Matokeo yake ni huduma iliyoandikwa, si kwa wino, bali kwa Roho wa Mungu aliye hai; si juu ya vibao vya mawe, bali juu ya vibao vya mioyo ya wanadamu. Tuna ujasiri kama huo kwa njia ya Kristo mbele za Mungu, si kwamba sisi wenyewe tunaweza kudai chochote kwa ajili yetu wenyewe, bali uwezo wetu unatoka kwa Mungu. Yeye ametupatia uwezo sawa na huduma za agano jipya.

Kwa hivyo, kuna marejeleo wazi ya agano jipya, si la andiko, bali la roho, kwa maana andiko huua, bali roho hutoa uzima. Sasa, ikiwa huduma iliyoleta mauti, iliyochongwa kwa herufi na mawe, ilikuja kwa utukufu kiasi kwamba Waisraeli hawakuweza kumtazama Musa kwa uthabiti kwa sababu ya utukufu wake, wazo la mpito, je, huduma ya roho au agano jipya haitakuwa na utukufu zaidi? Ikiwa huduma iliyoleta hukumu ilikuwa na utukufu, je, huduma inayoleta haki itakuwa na utukufu zaidi?

Huduma inayoleta haki , ikiwa agano jipya kwa kile kilichokuwa na utukufu, haina utukufu sasa ikilinganishwa na utukufu mkuu.

Na kama hilo lilikuwa la muda tu, kama lile lililokuwa la muda tu lilikuja na utukufu, je, utukufu wa lile linalodumu utakuwa mkubwa zaidi, kwa hivyo, kwa kuwa tuna tumaini kama hilo, tuna ujasiri mwingi. Sisi si kama Musa, aliyeweka pazia juu ya uso wake ili Waisraeli wasiuone mwisho wa lile lililokuwa likipita. Lakini akili zao zilifanywa kuwa wanasesere, kwa maana hata leo, pazia lile lile hudumu wakati agano la kale linasomwa.

Haijaondolewa kwa sababu huondolewa tu katika Kristo. Hata leo, Musa isomwapo, pazia hufunika mioyo yao. Acha niruke hadi mstari wa 17 na 18.

Basi Bwana ndiye Roho, na pale alipo Roho wa Bwana, ndipo penye uhuru. Na sisi sote ambao, kwa nyuso zisizofunikwa, tunatafakari utukufu wa Bwana, tunabadilishwa kuwa mfano wake kwa utukufu unaoongezeka, unaotoka kwa Bwana, ambaye ni Roho. Sasa, katika sehemu hii, nimesoma tu, kuna mengi tunaweza kusema.

Na tena, hatuna muda katika maandiko kama haya na maandiko mengine ambayo tumeyaangalia ili kufafanua kwa kina na kujibu maswali yote ambayo unaweza kuwa nayo kuhusu kifungu hiki. Lakini nataka kutoa maoni kadhaa yanayohusiana na agano jipya katika kifungu hiki. Kwanza kabisa, mzigo wa kifungu hiki ni kuonyesha kwamba Paulo ni mhudumu wa agano jipya kwa kulinganisha na Musa, ambaye ni mhudumu wa agano la kale.

Kwa hivyo, Paulo anajilinganisha na Musa, analinganisha na kutofautisha; Musa alitoa sheria, lakini sasa Paulo anapatanisha roho ya agano jipya na watu kupitia huduma yake. Kwa hivyo angalia, angalia ulinganisho na tofauti huku na huko, sheria kati ya kile sheria ilifanya na kile sheria ilichotimiza chini ya huduma ya Musa. Na sasa ukuu na utukufu usio na kifani wa agano jipya.

Kwa hivyo, Paulo anasema, ndiyo, kulikuwa na utukufu uliohusishwa na agano la kale, lakini utukufu uliohusishwa na agano jipya ni mkubwa zaidi kuliko utukufu uliohusishwa na agano jipya ambao sasa Paulo anajiona kama mpatanishi. Kwa hivyo, Paulo anaweka tofauti kati yake na Musa, kama Musa alivyokuwa mhudumu wa agano la kale. Sasa Paulo anajiona kama mhudumu wa na kama mpatanishi wa agano jipya , kama inavyoonyeshwa haswa na uwepo wa Roho Mtakatifu.

Kwa hivyo tayari, marejeleo ya roho takatifu yanakumbusha maandiko ya agano jipya, kama vile Yoeli sura ya pili na Ezeieli sura ya 36 pamoja na kumiminwa kwa roho takatifu. Na tutarudi kwenye hili tena, lakini, lakini, lakini tena, hii ni uthibitisho kwamba tunapozungumzia roho takatifu, na tunaona marejeleo ya roho takatifu, si

hapa tu katika 2 Wakorintho wa tatu, lakini kwingineko katika barua za Paulo katika Agano Jipya, hatimaye imejikita katika Agano la Kale. Hili si jambo la Kikristo.

Huu si uvumbuzi wa Paulo. Huu si jambo ambalo waandishi wa Agano Jipya ghafla wanaamua kusisitiza. Lakini, uwepo wa roho takatifu si kitu kingine ila utimilifu wa ahadi za agano jipya la Mungu katika Agano la Kale.

Kwa hivyo, Paulo anajiona kama mhudumu wa agano jipya kwa kulinganisha na Musa kama mhudumu wa taarifa ya zamani. Cha kufurahisha ni kwamba, huduma ya Paulo inaweza kuonekana hata katika suala la huduma ya Yeremia. Kama tulivyosema, mengi ya yale ambayo Paulo anasema katika sura ya tatu yanategemea lugha kutoka kitabu cha Yeremia, hasa sura ya 31, kifungu cha agano jipya, lakini mahali pengine pia, kumbuka kwamba baadaye katika 2 Wakorintho sura ya 10 na mstari wa nane, Paulo anaelezea huduma yake hivi.

Kwa hivyo, hata kama nikijivunia kwa uhuru kuhusu mamlaka, Bwana alitupa mitume ili tujenge badala ya kutubomoa. Sitaona aibu nayo. Na lugha hiyo ya kujenga na kubomoa inatoka moja kwa moja katika kitabu cha Yeremia mwanzoni mwa Yeremia sura ya kwanza.

Nabii anaelezea wito wake mwenyewe na huduma yake mwenyewe katika mstari wa tisa na wa 10: ndipo Bwana akaunyosha mkono wake, akagusa kinywa changu, akaniambia, Nimetia maneno yangu kinywani mwako. Tazama leo, nami nakuelekeza juu ya mataifa na falme kung'oa na kubomoa, kuharibu na kuangusha, kujenga na kupanda. Lakini sasa, Paulo na mengi ya hayo yalikuwa kwa sababu ujumbe wa Yeremia ulikuwa wa hukumu juu ya Israeli na mataifa, lakini pia wa ahadi ya haraka ya urejesho katika agano jipya.

Sasa, kwa njia tofauti, Paulo anatuambia katika sura ya 10 ya 2 Wakorintho kwamba haoni huduma yake kama ya kubomoa bali kimsingi ya kujenga. Ninaichukua kupitia kupatanisha agano jipya, Roho Mtakatifu, kwa watu kupitia huduma yake. Kwa hivyo sasa Paulo anajenga, badala ya kubomoa, kwa sababu agano jipya limezinduliwa na kwa sababu huduma yake ni kupatanisha agano jipya, Roho Mtakatifu, kwa watu.

Angalia katika andiko hili lote, tena, tofauti kati ya agano la kale, ambalo lililenga sheria iliyoandikwa. Kwa hivyo lugha hii ya kuandikwa kwenye jiwe na kuchongwa kwa herufi kwenye jiwe mstari wa saba, hata iliyoandikwa kwa wino, hii, lugha hii ya, ya, ya, iliyoandikwa kwenye vibao, hii inarejelea agano la kale. Agano jipya linaonyeshwa na ukweli kwamba Mungu sasa anafanya kazi katika mioyo ya wanadamu kupitia nguvu ya Roho Mtakatifu.

Paulo angeweza hata kusema sheria hua, lakini hatimaye, roho hupa uzima agano jipya, Roho Mtakatifu. Tena, tutaona baada ya muda mfupi kwamba lugha hiyo inarudi moja kwa moja kwenye maandishi ya agano jipya, kama vile Yeremia sura ya

31 na Ezeieli sura ya 36 au 37. Kwa hivyo basi, Paulo anapoelezea katika sura ya pili, sura ya tatu ya mstari, mstari wa tatu wa Wakorintho wa Pili, anasema, mnaonyesha kwamba ninyi ni barua kutoka kwa Kristo na matokeo ya huduma yetu iliyoandikwa si kwa wino, bali kwa roho ya Mungu aliye hai, si juu ya vibao vya mawe, kama sheria ya mosaic, bali juu ya vibao vya mioyo ya wanadamu inaonekana wazi kwamba inarejelea Ezeieli sura ya 36.

Na pia, hasa Yeremia sura ya 31 na mstari wa 31 hadi 34, ambapo hili ndilo agano nitakalofanya na watu wa Israeli. Nitaweka sheria yangu mioyoni mwao na kuiandika mioyoni mwao. Kwa hivyo, Paulo anarejelea waziwazi Yeremia 31 na andiko la agano jipya.

Agano jipya ni wazi katika sehemu hii linategemea nguvu na uwepo wa Roho Mtakatifu anayetoa uzima. Kwa hivyo, katikati ya huduma ya Paulo ya agano jipya, kama katikati ya agano jipya, kama Paulo anavyoelezea ni roho ya Mungu inayotoa uzima. Kwa hivyo tena, anasema katika mstari wa sita, mstari wa sita kwamba agano jipya ambalo Paulo anahudumu si la barua bali la roho, kwani barua huua, roho hutoa uzima.

Na tunapata kitu kile kile katika mstari wa saba. Sasa, ikiwa huduma ile iliyoleta kifo, iliyochongwa kwa herufi kwenye mawe, ilikuja kwa utukufu hata hawakuweza kuiangalia. mstari wa nane, je, huduma ya roho haitakuwa na utukufu zaidi?

Na kisha mstari wa 18. Na sisi sote tulio na nyuso zisizofunikwa tukitafakari utukufu wa Bwana tunabadilishwa katika utukufu wake, tufanane na mfano wake, kwa utukufu unaozidi kuongezeka, unaotoka kwa Bwana, ambaye ni Roho. Kwa hivyo, Roho Mtakatifu ana jukumu muhimu.

Roho inayotoa uhai ina jukumu muhimu katika uelewa wa Paulo kuhusu agano jipya. Zaidi ya hayo, katika sehemu hii, Paulo pia anasadiki kwamba uthibitisho wa kuanzishwa kwa enzi mpya ya agano ni maisha yaliyobadilishwa yanayotokana nayo. Maisha yaliyobadilishwa katika maisha yaliyobadilishwa ya watu wa Mungu ni uthibitisho kwamba enzi mpya ya agano imeanzishwa na kutimizwa na Ezeieli na Yeremia.

Kwa mfano, katika Ezeieli sura ya 36 na mistari ya 25 hadi 27, tena, najua tumesoma maandiko haya tayari, lakini kuhusiana na mambo mengine. Lakini sasa tunamwona Paulo akimaanisha waziwazi, nadhani, kwa baadhi ya haya katika sura ya 36 ya Ezeieli na 25 na 26, nitawanyunyizia maji safi, nanyi mtakuwa safi. Nitawatakasana na uchafu wenu na sanamu zenu zote.

Nitawapa moyo mpya, nami nitatia roho yangu ndani yenu. Nitaondoa kutoka kwenu moyo wenu wa jiwe na kuwapa moyo wa nyama. Na tena, angalia kwamba lugha ya moyo, moyo wa nyama ukilinganisha na moyo wa jiwe ukilinganisha na jiwe na roho

ukilinganisha na hilo, tena, kile Paulo anachosema katika mstari wa 18 wa 2 Wakorintho 3, sisi sote, ambao kwa nyuso zisizofunikwa tunatafakari utukufu wa Bwana tunabadilishwa kuwa mfano wake kwa utukufu unaoongezeka kila wakati, unaotoka kwa Bwana, ambaye ni roho.

Na angalau kidhana, tena, tunamwona hapa Paulo akiunganisha mabadiliko na upokeaji wa roho, ambao ni uhusiano uleule ambao mtu hupata katika Ezekieli sura ya 36 kuhusu utakaso utakaotokea kwa sababu Mungu ataweka roho yake ndani ya watu wake. Na vivyo hivyo, katika sura ya tatu na mstari wa sita wa Wakorintho wa Pili, ametufanya tuwe wahudumu wa agano jipya, si la andiko, bali la roho, kwa maana andiko huua, bali roho hutoa uzima. Tena, dokezo dhahiri la Yeria 31 na 31 na 34, na Mungu akimimina roho yake juu ya watu au kuwapa moyo mpya na kuandika sheria mioyoni mwao.

Kwa hivyo, wanaweza kutii na kushika amri za Mungu na kuwasafisha kutokana na ibada yao ya sanamu na dhambi zao. Hata hivyo, kipengele muhimu cha sehemu hii pia, au niseme kipengele kingine muhimu, si kile muhimu, bali kipengele kingine muhimu, ni kwamba inavutia tena kwamba tunapata andiko ambalo mwanzoni katika muktadha wake katika Ezekieli 36 na Yeria 31, andiko ambalo lilitimizwa au lingetimizwa katika taifa la Israeli. Tena, Ezekieli 36 na Yeria 31 zote ziko katika muktadha wa urejesho wa watu wa Mungu, Israeli.

Lakini sasa tunaona ahadi na maandiko haya ya agano jipya yakitimizwa, si katika taifa la Israeli, bali yamepanuliwa ili kuwakumbatia watu wote, Wayahudi na Mataifa, katika utimilifu mwepesi katika Kristo. Kwa hivyo, Paulo anazungumzia waziwazi katika 2 Wakorintho Mkristo wa Mataifa katika jiji la Korintho. Na sasa wao ni washiriki katika ahadi za agano jipya za Mungu ambazo, tena, katika Agano la Kale, zilitumika kwa Israeli hapo awali, lakini sasa zinapanuliwa na kuwakumbatia Mataifa.

Tutazungumzia zaidi kuhusu hilo tutakapofikia mada, watu wa Mungu, kwa nini na jinsi Paulo na waandishi wengine wa Agano Jipya wanavyofanya hivyo. Lakini moja ya funguo, kama tulivyokwisha kuona, ni kutarajia kile kitakachoendelea kikamilifu chini ya watu wa Mungu. Moja ya funguo ni kwamba waandishi wa Agano Jipya wanaona ahadi hizi zikitimizwa kwanza kabisa katika Yesu Kristo. Tukirudi kwenye mjadala wetu wa injili, tutaona pia hili katika kitabu cha Waebrania: ahadi za agano jipya zinatimizwa kwanza kabisa katika Yesu Kristo; kifo chake na ufufuo wake vinathibitisha na kuzindua na kutekeleza agano jipya.

Watu wake kisha walishiriki katika agano jipya pia. Na agano jipya linatimizwa ndani yao na kwa ajili yao kwa sababu ya kuwa wao ni wa Yesu Kristo. Kwa hivyo tunaona katika sura ya tatu ya 1 Wakorintho au 2 Wakorintho kwamba maandiko haya ya agano jipya kutoka kwa Ezekieli na Yeria sasa yanatimizwa, si katika taifa la Israeli, si kikabila katika watu wa Israeli, lakini sasa yanaenea kuwakumbatia watu wote kutokana na utimilifu katika nafsi ya Yesu Kristo.

Sifa ya mwisho ya agano jipya katika 2 Wakorintho wa tatu ni ukweli kwamba ukienda kwenye sehemu ambayo tayari tumeiangalia kuhusiana na mambo kadhaa, na tutaangalia tena ukienda kwenye 2 Wakorintho sura ya sita, tutaona kwamba mjadala wa Paulo kuhusu agano jipya unafikia kilele katika fomula ya agano na Mungu akikaa katikati. Kwa hivyo, katika 2 Wakorintho sura ya sita na mstari wa 16, ambapo Paulo anasema, kuna makubaliano gani kati ya hekalu la Mungu na sanamu kwa maana sisi tu hekalu la Mungu aliye hai? Kama Mungu alivyosema, nitakaa nao na kutembea kati yao, nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.

Sasa, tumeangalia andiko hili kuhusiana na mada ya hekalu, ambayo inahusiana kwa karibu na mada ya agano. Lakini hapa, mjadala wa Paulo kuhusu agano jipya sasa unafikia kilele katika marejeleo ya Mungu, fomula ya agano na Mungu akikaa na watu wake. Kwa mara nyingine tena, andiko hili labda ni mchanganyiko wa Mambo ya Walawi 26 na Ezekieli 37 na mistari ya 26 na 27, ambayo ni fomula ya agano katikati ya mjadala wa Ezekieli kuhusu uzinduzi wa agano jipya, ambalo tunamwona Paulo tayari akimaanisha na kurejelea nyuma katika sura ya tatu.

Sasa, anaichukua Ezekieli 37 tena na kuirejelea au kuinukuu kama sehemu ya uelewa wake wa agano jipya. Sehemu ya agano jipya ni kwamba Mungu sasa pia anakaa na kuishi na watu wake. Lakini tuliona kwa mandhari ya hekalu, si kwa upande wa muundo halisi wa hekalu, bali watu wenyewe sasa ni hekalu la Mungu na makao ya Mungu.

Pia, kwa njia, baadaye, nimesoma tu mstari wa 16 wa 2 Wakorintho 6. Ukiondoa mistari miwili katika mstari wa 18, Paulo ananukuu kutoka 2 Samweli 7 mstari wa 14, Mimi nitakuwa baba kwenu, nanyi mtakuwa wanangu wa kiume na wa kike, asema Bwana Mungu Mwenyezi. Kwa kweli anachanganya 2 Samweli 7 na maandishi kutoka kwa Isaya, lakini yanavutia. Tayari tumesema kilichokuwa cha kipekee kuhusu hili ni kwamba Paulo anatumia fomula ya agano la Daudi, si kwa Yesu wakati huu, bali kwa watu wake, kwa wafuasi wake.

Kwa maneno mengine, cha kushangaza, kile Paulo anachopendekeza ni urejesho wa watu wa Mungu chini ya agano jipya. Kutimizwa kwa agano jipya na kuanzishwa kwa agano jipya na watu wake wa Mungu sasa kunafanyika chini ya utawala wa mwana wa Daudi, Yesu Kristo. Kwa maneno mengine, agano jipya, jinsi agano hilo litakavyotimizwa hatimaye, liko katika muktadha wa kuanzishwa kwa agano jipya pia.

Ningekukumbusha kwamba haya yote yako katika muktadha wa usafi pia. Sababu nzima Paulo ananukuu maandiko haya katika sura ya 6 ni kuwataka wasomaji wake wajitenge na wale walio wachafu kiroho. Kwa hivyo, kama tulivyosema, sifa muhimu, uthibitisho muhimu, na alama muhimu kwamba agano jipya limetimizwa ni maisha yaliyobadilishwa ya watu na usafi wao.

Kama tunavyosoma katika Ezeieli 36 na Yeremia 31, Mungu angewatakasaa dhambi zao. Mungu angewatakasaa kutokana na uovu wao na ibada ya sanamu, kuandika sheria yake mioyoni mwao, na kuweka roho yake ndani yao. Kwa hivyo bila shaka, ikiwa mtu anashiriki katika wokovu wa agano jipya, ikiwa mtu amepokea Roho Mtakatifu wa agano jipya, bila shaka mtu hawezi kujizuia kuishi maisha yaliyobadilishwa na kuonyesha hilo katika maisha yaliyobadilishwa na katika kufuata maisha ya usafi na utakatifu.

Kwa hivyo, 2 Wakorintho 3 basi ni andiko muhimu linaloendeleza uelewa wa Paulo kuhusu agano jipya. Kwa mara nyingine tena, tunaweza kusema mambo mengine mengi kuhusu hilo, lakini nadhani tumesema vya kutosha katika 2 Wakorintho kuonyesha kwamba agano jipya ni muundo wa msingi kwa Paulo pia, kuhusu kuelewa uhusiano wa Mungu na watu wake, umiliki wa wokovu wa watu na maisha yaliyobadilishwa na utakatifu na usafi ambao anataka kuwaona watu wake wakiishi, kazi na jukumu la Roho Mtakatifu katika maisha yao. Mambo hayo yote yanaingia chini ya muundo wa agano jipya ambalo limezinduliwa katika nafsi ya Yesu Kristo, na sasa watu wake wanashiriki pia.

Kwa hivyo, 2 Wakorintho 3 ni maandishi dhahiri, sura ya 3 hadi sura ya 6 ya 2 Wakorintho ni maandishi dhahiri yanayorejelea agano jipya. Ninachotaka kufanya sasa ni kuangalia labda maandiko kadhaa yasiyo dhahiri ambayo kwa mara nyingine yanarejelea baraka za au vipengele vya agano jipya. Hata kama hawatumi agano jipya au lugha ya agano jipya waziwazi, hakika wanaonekana kudhani uwepo na utimilifu wa agano jipya.

Mojawapo ni ukweli kwamba tunamkuta Paulo akizungumzia uundaji wa watu wapya wa Mungu katika sehemu kadhaa. Andiko moja ambalo tayari tumeangalia ambalo ni muhimu sana ili nisisome sehemu nzima tena ni Waefeso sura ya 2, mistari ya 11 hadi 22, kifungu ambapo tulimwona Paulo akimaanisha, tena, ingawa halinukuu, anataja dhana na maandiko, maandiko mahususi, hasa kutoka kitabu cha Isaya, na maandiko hayo katika Isaya yako katika muktadha wa kurejeshwa kwa watu wa Mungu Israeli. Sasa, Paulo anataja yale yaliyo katika Waefeso 2:11 hadi 22, ambapo kwa sababu ya kifo cha Kristo msalabani, ameleta amani iliyoahidiwa ambayo Isaya alitarajia.

Ameleta urejesho ulioahidiwa ambao Isaya aliutarajia. Alileta uumbaji mpya ulioahidiwa na ubinadamu mpya uliotarajiwa katika Isaya kwa kuwaunganisha Wayahudi na Mataifa katika ubinadamu mmoja mpya, mwili mmoja mpya, na kanisa. Kwa hivyo, Waefeso 2, 11 hadi 22 inaonekana kutumia maandiko ya urejesho, urejesho wa watu wa Mungu, katika kupata utimilifu wake katika kuwaunganisha Wayahudi na Mataifa katika ubinadamu mmoja mpya, katika mwili mmoja mpya, kanisa, kupitia Yesu Kristo.

Pia, kama vile fomula ya agano jipya, na kama vile tulivyopata katika 2 Wakorintho 3 na 6, Waefeso 2:11 hadi 22 inafikia kilele na makao ya hekalu la Mungu pamoja na watu wake. Kwa hivyo ingawa neno agano halitumiki katika Waefeso 2:11 hadi 22, inaonekana kudhania kuwa ni pamoja na urejesho wa watu wapya wa Mungu unaofikia kilele na makao ya agano la hekalu la Mungu pamoja na watu wake katika Waefeso 2:11 hadi 22, ambapo watu sasa wanajengwa kuwa hekalu takatifu ambapo Mungu anakaa na roho yake. Tunaweza kuelekeza kwenye maandiko mengine pia, ambapo Paulo anafikiria uundaji wa watu wapya wa Mungu wanaojumuisha Wayahudi na Mataifa, ambao labda unachukua uzinduzi na kuanzishwa kwa agano jipya.

Kwa sababu tena, unaporudi kwenye maandiko ya agano jipya, hasa Ezekieli na Yeria, yote yako katika muktadha wa na kuchukua urejesho wa watu wa Mungu. Kwa hivyo, ikiwa watu wa Mungu sasa wanaundwa na kufanywa upya na kuumbwa na kurejeshwa, basi agano jipya lazima lizinduliwe na lazima lifanyike. Marejeleo mengine yasiyo dhahiri ya agano jipya yangekuwa marejeleo ya Paulo kuhusu msamaha wa dhambi.

Sasa, kuna maandiko kadhaa ambayo tunaweza kutaja, lakini ili tu kukupa mfano wa umuhimu wa mada hii katika fasihi yote, katika sura ya 3 na mistari ya 24 na 25, nitarudi nyuma. Mistari wa 23, sote tumetenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu na sote tumehesabiwa haki bure kwa neema yake kupitia ukombozi uliokuja kwa Yesu Kristo na kumtoa Kristo kama dhabihu ya upatanisho kwa njia ya kumwaga damu yake ili ipokelewe kwa imani. Alifanya hivi ili kuonyesha haki yake kwa sababu, katika ustahimili wake, aliacha dhambi zilizofanywa hapo awali bila kuadhibiwa.

Kwa hivyo, ukweli kwamba kifo cha Kristo sasa kinashughulikia tatizo la dhambi na huleta msamaha wa dhambi kupitia dhabihu ya upatanisho. Tutashughulikia andiko hili kwa undani zaidi baadaye, lakini kwa uwazi likimaanisha kifo cha Kristo msalabani, kinachoshughulikia dhambi za wanadamu, na utimilifu wa ahadi za agano jipya. Kwa uwazi zaidi, Wagalatia sura ya 1 na mistari wa 4. Nitarudi nyuma na kuanza na mistari wa 3. Neema na amani iwe kwenu kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye alijitoa nafsi yake kwa ajili ya dhambi zetu ili atuokoe na ulimwengu huu mwovu wa sasa, kulingana na mapenzi ya Mungu wetu na Baba yetu.

Utukufu uwe kwake milele na milele. Amina. Kwa hivyo, wazo la Mungu kumtoa Kristo kwa ajili ya dhambi zetu, kifo cha Kristo msalabani kwa niaba ya dhambi za watu, tena, nadhani, linachukua lugha mpya ya agano.

Waefeso sura ya 1 na mistari wa 7. Ndani yake, tuna ukombozi kwa njia ya damu yake, msamaha wa dhambi kulingana na wingi wa neema ya Mungu. Kwa hivyo, tena, msamaha wa dhambi unahusiana na kifo cha Yesu na damu yake kama utimilifu wa ahadi zinazohusiana na agano jipya. Kwa hivyo, nina hakika Paulo anaporejelea

msamaha wa dhambi katika barua yake au waandishi wengine wa Agano Jipya katika barua zao zote, kwamba msingi wa hili ni dhana ya uzinduzi na kuanzishwa kwa agano jipya, ambalo linaahidi msamaha na utakaso wa dhambi.

Andiko lingine lisilo wazi ambalo tayari nimetaja mara kadhaa lakini ni muhimu sana, hasa kutokana na mjadala wa Paulo katika 2 Wakorintho 3, ni uwepo wa Roho Mtakatifu. Kipawa cha Roho Mtakatifu kwa watu, kama nilivyokwisha sema, si fundisho la kanisa au fundisho la Kikristo ambalo waandishi wa Agano Jipya hubuni au kuamua ghafla ili kusesitiza au kupokea ufunuo mpya ambao sasa ni muhimu. Lakini ahadi na kipawa cha Roho Mtakatifu kwa watu wa Mungu na kwa kanisa si kitu kingine ila utimilifu wa agano jipya.

Ni wazi kwamba katika 2 Wakorintho, tunamwona Paulo akiunganisha Roho Mtakatifu aliyeahidiwa na agano jipya. Lakini maandiko mengine katika Agano Jipya yanaweza kutumika kuonyesha hilo pia. Kwa mfano, katika Warumi 8, sitasoma kifungu kizima, lakini ukikipitia kwa haraka, angalia ni mara ngapi kuna marejeleo ya Roho Mtakatifu.

Acha nisome mistari ya 5 na 6 ya Warumi 8. Wale wanaoishi kwa jinsi ya mwili huweka mawazo yao juu ya mambo yanayotamaniwa na mwili, lakini wale wanaoishi kwa jinsi ya Roho huweka mawazo yao juu ya mambo yanayotamaniwa na Roho. Akili inayotawaliwa na mwili ni mauti, lakini akili inayotawaliwa na Roho ni uzima na amani. Inavutia pia katika andiko hilo, uhusiano kati ya Roho anayetoa uzima, ambao ni uhusiano uleule unaomkuta Paulo akiufanya katika 2 Wakorintho 3, ambapo anataja waziwazi ukweli wa agano jipya.

1 Wakorintho 12, sitasoma hilo, bali karama zinazojulikana sana za Roho. Wagalatia 5, 16-18, na 22-25, tunda linalojulikana sana la Roho. Pia, Waefeso 1:13-14, nanyi pia mlijumuishwa katika Kristo mliposikia neno la kweli, injili ya wokovu wenu mlipoamini, mlitiwa muhuri katika yeye, yaani Roho Mtakatifu aliyeahidiwa, ambaye ni dhamana ya urithi wetu, hata ukombozi wa hao walio milki ya Mungu, kwa sifa ya utukufu wake.

Kwa hivyo hata katika lugha hii ya kutiwa muhuri kwa Roho Mtakatifu, angalia baadhi ya sitiari tofauti zinazotumika katika 1 Wakorintho 12, ubatizo wa Roho Mtakatifu, tunda la Roho, na sasa kutiwa muhuri kwa Roho. Lakini maandiko haya yote, nadhani, yanafikiri na kurudi kwenye ahadi ya agano jipya. Matendo sura ya 2, ambapo Petro ananukuu Yoeli sura ya 2, pia iko katika muktadha wa agano jipya, kumiminwa kwa Roho juu ya watu wa Mungu, sambamba na kile mtu anachokipata katika Ezeieli 36.

Matendo sura ya 2 pia ingekuwa andiko la agano jipya, utimilifu wa agano jipya kwa Mungu kumimina Roho wake juu ya watu wake. Sasa, baadaye, tutatumia kikao kumtazama Roho Mtakatifu kwa undani zaidi katika Agano la Kale na Jipya, lakini

katika hatua hii, inatosha kusema kwamba marejeleo katika Agano Jipya yote kwa Roho Mtakatifu na majukumu na udhihirisho wake tofauti, n.k., labda yote yanarudi nyuma na kudhani, angalau kudhani, utimilifu wa agano jipya. Kwa hivyo, jambo muhimu kuhusu hili ni kwamba baraka zote za wokovu tunazopata ni matokeo ya agano jipya lililoanzishwa na kifo na ufufuo wa Yesu Kristo.

Najua nimesema hivyo hapo awali, lakini siwezi kusesitiza hilo vya kutosha. Tena, mara nyingi huwa tunafikiria baadhi ya mambo haya kama uhalisia wa Agano Jipya au uhalisia wa kanisa au Kikristo, wokovu, ukombozi, baadhi ya lugha hii ambayo tayari tunasoma katika barua za Paulo, kupokea Roho Mtakatifu, kuhesabiwa haki, n.k., mambo haya yote ambayo mara nyingi tunayaweka katika kundi la uzoefu wa Mkristo, tunahitaji kutambua kwamba baraka hizi zote hatupati isipokuwa kuanzishwa na kutimizwa kwa agano jipya kupitia kifo na ufufuo wa nafsi ya Yesu Kristo. Sasa, ili kuondoka nje ya barua za Paulo ili kuonyesha agano jipya, umuhimu wa agano jipya, na jukumu ambalo agano jipya linacheza katika barua zingine zinazochukua au kurejelea waziwazi kuanzishwa kwa agano jipya kutoka kwa Yeremia, haswa Yeremia 31 na Ezeieli sura ya 36.

Andiko moja ambalo sitaki kutumia muda mwingi kulizungumzia kwa sababu tayari tumesoma kuhusiana na agano la kale ni Waebrania sura ya 8, mistari ya 7 hadi 13. Katika Waebrania sura ya 8, 7 hadi 13, mwandishi ananukuu kwa uwazi Yeremia sura ya 31, mistari ya 31 hadi 34. Kwa hivyo tofauti na Paulo, anayelirejelea katika sura ya 3 ya 2 Wakorintho, mwandishi wa Waebrania ananukuu Yeremia 31, 31 hadi 34 kwa ufupi.

Mwandishi anafanya hivi ili kuonyesha upungufu wa agano la kale na kuthibitisha hitaji la agano jipya. Tayari tumesema tatizo la agano la kale halikuwa kwamba lilikuwa baya au baya au la dhambi au kwamba lilikuwa mpango ambao Mungu aliuanzisha, lakini uligeuka, kwa hivyo akaenda kwenye mpango B. Hata hivyo, tatizo la agano la kale lilikuwa uasi na dhambi ya Israeli. Agano la kale halikuwa na utaratibu wa ndani wa kushughulikia na kushinda uasi na dhambi za watu wa Mungu.

Kwa hivyo, tunaona katika Yeremia 31 kwamba mwandishi anatarajia na kutabiri siku ambayo Mungu ataanzisha agano jipya ambapo ataweka tena sheria yake, ataandika sheria yake mioyoni mwao, na kuwawezesha kuitunza. Mwandishi wa Waebrania anaamini kwamba Yesu Kristo sasa amezindua agano jipya. Unaona kwamba katika kitabu chote cha Waebrania, hasa unapoendelea kusoma sura ya 9 hadi 10 ya Waebrania, wengine wanafikiri 8 hadi 10 ni aina ya sehemu kuu ya Waebrania.

Lakini unaposoma sura hizo, unaona kwamba agano jipya linahusishwa na hema na hekalu na dhabihu na ukuhani. Kwa hivyo, hoja ya mwandishi ni kwamba ikiwa kuna mabadiliko katika moja ya hizo, lazima kuwe na mabadiliko katika hizo zote. Kwa hivyo, ikiwa kumekuwa na agano jipya lililozinduliwa, lazima kuwe na hekalu jipya la hema, lazima kuwe na dhabihu mpya, lazima kuwe na ukuhani mpya.

Mwandishi anasema kwamba Yesu Kristo ametimiza yote hayo kama sehemu ya kuanzishwa na kuanzishwa kwa wokovu wa agano jipya ambao Kristo analeta sasa. Kwa hivyo, kuna mengi zaidi tunaweza kusema kuhusu hilo, lakini tumeangalia Waebrania kuhusiana na mada zingine kadhaa. Na ninataka kuendelea na kuzungumzia mbili kati ya nyingine, ambazo mara nyingi huitwa barua za jumla.

Kisha, tutaishia na kitabu cha Ufunuo na kuangalia marejeleo kadhaa ya agano na lugha ya agano jipya, hasa marejeleo ya agano jipya kukamilika. Lakini marejeleo moja yanayowezekana yananivutia, na ningesisitiza marejeleo yanayowezekana ya agano jipya, yanapatikana katika Petro wa pili katika sura ya kwanza. Ninadaiwa uchunguzi huu kwa Scott Hafeman tena katika makala yake kuhusu maagano katika mkusanyiko wa insha zenye kichwa Mada Kuu katika Theolojia ya Kibiblia.

Katika 2 Petro 1, kuanzia mstari wa tatu, tunasoma hivi: uweza wake wa kimungu umetupatia kila kitu tunachohitaji kwa ajili ya maisha ya utauwa kwa kumjua yeye aliyetuita kwa utukufu wake na wema wake mwenyewe. Kwa njia hiyo, ametupatia ahadi zake kuu na za thamani, ili kwamba kwa hizo mpate kushiriki katika asili ya kimungu, mkiepuka uharibifu wa ulimwengu huu unaosababishwa na tamaa mbaya. Kwa sababu hii, fanyeni bidii kuongeza wema katika imani yenu, na katika wema wenu, maarifa, katika maarifa, kiasi, katika kujidhibiti, saburi, na katika saburi, utauwa, na katika utauwa, upendo wa pande zote, na upendo wa pande zote, upendo.

Mkiwa na sifa hizi kwa kiwango kinachoongezeka, zitawazuia msiwe wafanisi wala wasio na matunda katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo. Lakini yeyote asiye nazo ni kipofu na asiyeona karibu, akisahau kwamba ametakaswa dhambi zake za zamani. Kwa hiyo, ndugu zangu, fanyeni bidii kuthibitisha wito wenu na uteule wenu.

Kwa maana mkifanya mambo haya, hamtajikwaa kamwe, na mtakaribishwa kwa ukarimu katika ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo. Sasa, kuna mengi ndani yake, na sitaki kwenda kwa undani zaidi kuhusu baadhi ya maneno na mambo haya yanamaanisha nini, lakini kile ambacho Hafez amevuta umakini ni kwamba inaonekana, sehemu hii inaonyesha muundo wa agano. Mstari wa tatu na wa nne ni utangulizi katika kuthibitisha kile ambacho Mungu amewafanyia watu wake.

Hii ni sehemu ya agano, riziki ya Mungu kwa watu wake. Kwa hivyo Mungu ametupa kila kitu tunachohitaji kwa ajili ya maisha ya kimungu. Ametupa ahadi zake kuu na za thamani ili kupitia hizo mpate kushiriki katika tabia ya kimungu, mkiepuka uharibifu wa dunia.

Kwa hivyo, mistari ya kwanza, ya tatu na ya nne, ingekuwa utangulizi wa agano, au kuthibitisha kile ambacho Mungu amefanya, maandalizi yake kwa watu wake. Kisha,

masharti ya agano yanapatikana katika mistari ya tano hadi ya saba. Kwa sababu hii, fanya kila juhudi kuongeza mambo haya kwenye imani yako na hatimaye kuongeza utauwa.

Ukiwa nazo, utajiepusha na kutokuwa na ufanisi. Kisha, hatimaye, mstari wa nane hadi wa kumi na moja ungekuwa ahadi na laana za agano. Kwa hivyo, mstari wa nane, ukifanya mambo haya, kimsingi usipofanya mambo haya, utakuwa na ufanisi, na utakuwa kipofu na mwenye kuona mbali na kusahau kwamba umetakaswa dhambi zako.

Lakini mkifanya mambo haya, hamtajikwaa kamwe, na mtakaribishwa kwa wingi. Kwa hivyo, inawezekana, na sitaki kubishana kwa hili au la, lakini inawezekana kwamba Hafeman ametenga au kutambua muundo wa agano, katika kesi hii akimaanisha agano jipya, nyuma ya 2 Petro sura ya 1 mstari wa 3 hadi 11. Andiko lingine ambalo nadhani linaonyesha uhalisia wa agano jipya ni kitabu kizima cha 1 Yohana.

Kwa mara nyingine tena, hata hivyo, 1 Yohana hairejelei waziwazi agano jipya au kunukuu kutoka au kutaja Yeremia 31 au Ezeieli 36 au 37, kwa kadiri ninavyojua. Dhana kadhaa ambazo Yohana anarejelea zinaonekana kudhaniwa tena na kutoka moja kwa moja katika ahadi za agano jipya kutoka Yeremia 31 na mistari ya 36 na 37. Kwa mfano, msisitizo wa mara kwa mara wa Yohana kuhusu msamaha wa dhambi katika kitabu chake chote, unaojulikana zaidi ukiwa 1 Yohana 1 mstari wa 9, ambapo anasema, tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki naye atatusamehe dhambi zetu na kutusafisha na udhalimu wote.

Kwa hivyo lugha hiyo ya kusamehe dhambi, kutusafisha au kututakasa inaonekana kuakisi, angalau kuakisi au kudhani, lugha ya agano jipya kutoka Yeremia sura ya 31, Ezeieli 36. Katika Yohana wa kwanza 2 na mstari wa 2, yeye ndiye dhabihu yetu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi zetu, si kwa ajili ya dhambi zetu tu bali pia kwa ajili ya dhambi za ulimwengu wote. Kwa hivyo, kuna maandiko mengine ambayo pengine tunaweza kuyarejelea kwa ajili ya msamaha wa dhambi katika Yohana, lakini ninatoa tu yale yanayowakilisha.

Roho Mtakatifu, uwepo na kazi ya Roho Mtakatifu katika maisha ya watu katika 1 Yohana. Sura ya 3, 1 Yohana sura ya 3 na mstari wa 24, yeye azishikaye amri za Mungu anaishi ndani yake, naye anaishi ndani yake, na hivi ndivyo tunavyojua kwamba anaishi ndani yetu. Tunamjua kwa Roho Mtakatifu aliyetupa, au kwa Roho, bali kwa Roho aliyetupa.

Katika sura ya 4 na mstari wa 13 wa andiko hilo hilo, 4:13, hivi ndivyo tunavyojua kwamba tunaishi ndani yake, naye ndani yetu, naye ametupa Roho wake. Kwa hivyo, angalia tena utoaji wa kipawa cha Roho, kumiminwa kwa Roho juu ya watu wa Mungu katika 1 Yohana, ambayo inahusiana na mabadiliko yao na jinsi wanavyoishi

kama uthibitisho kwamba uhalisia wa Roho katika maisha yao unaonekana kwangu kuakisi uhalisia wa agano jipya kutoka Agano la Kale. Kisha, pia kuna lugha ya kuzaliwa upya katika 1 Yohana yote.

Kwa mfano, katika sura ya 3 na mstari wa 9, hakuna mtu aliyezaliwa na Mungu atakayeendelea kutenda dhambi kwa sababu mbegu ya Mungu inakaa ndani yake. Hawezi kuendelea kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa na Mungu. Mstari wa 10: Hivi ndivyo tunavyowajua watoto wa Mungu na ni nani walio watoto wa Ibilisi.

Mtu yeyote asiyefanya yaliyo mema si mtoto wa Mungu, wala mtu yeyote asiyempenda ndugu yake. Sura ya 4 na mstari wa 7, Wapenzi, na tupendane, kwa maana upendo hutoka kwa Mungu. Kila mtu apendaye amezaliwa na Mungu.

Katika sura ya 5 na mstari wa 1, kila mtu aminiye kwamba Yesu ndiye Kristo amezaliwa na Mungu. Na kila mtu apendaye baba humpenda pia mtoto wake. Mstari wa 4 wa sura ya 5, kwa maana kila mtu aliyezaliwa na Mungu, hushinda ulimwengu.

Katika sura ya 5 na mstari wa 18, tunajua kwamba mtu yeyote aliyezaliwa na Mungu haendelei kutenda dhambi. Yeye aliyezaliwa na Mungu humlinda na yule mwovu hawezi kumdhuru, marejeleo ya Kristo. Lakini angalia marejeleo ya kuzaliwa, kuzaliwa upya, au kuzaliwa na, labda yakionyesha kitu kama kile tunachokipata katika Yohana sura ya 3 na mazungumzo ya Yesu na Nikodemo.

Wazo hili la kuzaliwa upya au kuzaliwa upya linaunganisha nyuma na Ezekieli sura ya 36 haswa na ahadi za agano jipya. Kwa hivyo, 1 Yohana, bila kutaja agano jipya haswa, ina idadi ya baraka zinazohusiana na agano jipya ambazo zimeanzishwa au zilizopo kwa sababu ya kuanzishwa kwa agano jipya. Msamaha wa dhambi, kipawa cha Roho Mtakatifu, kupewa kuzaliwa upya na kuzaliwa upya.

Hilo linatuleta kwenye kitabu cha mwisho cha Agano Jipya, na hicho ni kitabu cha Ufunuo. Ufunuo pia una maandiko kadhaa yanayoonyesha uhalisia wa agano jipya, katika udhihirisho wake ambao tayari na ambao bado haujadhihirika. Kwa hivyo, kwa mfano, katika sura ya 1 na mistari ya 5 na 6, mwanzoni mwa kitabu, na maandishi haya ni muhimu kwa sababu nyingine ambayo tutaona baadaye tutakapojadili mada zingine kadhaa, lakini kuanzia mstari wa 5, nitarudi nyuma na kusoma mstari wa 4. Hii ni sehemu ya utangulizi wa Yohana kwa kitabu hicho kwa kuwa anakiita barua.

Yohana kwa makanisa saba yaliyoko Asia, neema na amani zitokazo kwake aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja, na kutoka kwa roho saba zilizo mbele ya kiti cha enzi, na kutoka kwa Yesu Kristo, shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza wa wafu, mtawala wa wafalme wa dunia, kwake yeye anayetupenda na ambaye ametuweka huru kutoka kwa dhambi zetu kwa damu yake, na kutufanya kuwa ufalme wa makuhani. Kwa hivyo hata kitabu cha Ufunuo kinaanza na picha hii ya damu ya Yesu

Kristo mwenyewe, akiwaweka huru watu wake kutoka kwa dhambi zao, ili wawe watu wapya, ufalme wa makuhani. Kwa hivyo, angalia wazo hili la kurejesha na kuunda watu wapya kulingana na ukweli kwamba kupitia damu ya Kristo, amewaweka huru kutoka kwa dhambi zao.

Amewasamehe dhambi zao kupitia kifo chake cha dhabihu. Yote hayo yanaonekana kudhani na kukumbuka uzinduzi wa kuanzishwa kwa agano jipya. Zaidi ya hayo, katika sura ya 5 na mstari wa 9, tunaona lugha ile ile au inayofanana sana katika sura ya 5 na mstari wa 9, nao wakaimba wimbo mpya wakisema, Unastahili, ukimrejelea mwana-kondoo, Yesu Kristo, Unastahili kukitwaa kitabu na kukifungua mihuri yake kwa sababu ulichinjwa na kwa damu yako ukamnunulia Mungu watu kutoka katika kila kabila na lugha na jamaa na taifa.

Kwa hivyo tena, wazo hili la kununua watu kwa damu ya Kristo, damu ya Kristo, tena, lile linaloanzisha agano jipya na sasa kuunda watu wapya, lakini watu wa kimataifa, watu waliotengenezwa kutoka kila kabila na lugha na lugha, n.k. Na kisha mmoja kwa mwingine, kabla hatujaangalia haraka sana andiko ambalo tayari tumeangalia kuhusiana na mada zingine kadhaa, maandiko mengine kadhaa ambayo yanaonekana wazi kuwa katika muktadha wa agano na labda kuweka kitabu kizima cha ufunuo katika muktadha wa agano ni sura ya 1 na mstari wa 3, na kisha mistari 22 ya 18 na 19. Sura ya 1 na mstari wa 3 zinasema, heri asomaye maneno ya unabii huu, na heri wale wanaosikia na kuzingatia yaliyoandikwa ndani yake.

Au kihalisi, wale wanaoshika yaliyoandikwa ndani yake. Kwa hivyo, kuna baraka kwa yule anayesoma na kusikia neno, lakini hasa wale wanaolijua si kwa kulisoma na kulisikia tu, bali kwa kulishika na kulitii. Kwa hivyo, kuna baraka kwa wale wanaotii kile mtu anachokipata katika kitabu cha Ufunuo.

Sasa, kinachovutia ni kwamba unapoenda mwisho kabisa wa kitabu cha Ufunuo katika sura ya 22, kuna mistari miwili ya kuvutia ambayo mara nyingi nadhani hueleweka vibaya kidogo. Na hiyo ni kusema, ninaonya kila mtu anayesikia maneno ya unabii wa kitabu. Angalia kufanana na mstari wa 3 wa sura ya 1, heri asikiaye maneno ya unabii huu.

Sasa namwonya kila mtu anayesikia maneno ya unabii wa kitabu cha kukunjwa. Mtu yeyote akiongeza, Mungu atamwongezea mapigo yaliyoandikwa katika kitabu hiki. Na mtu yeyote akiondoa chochote kutoka katika kitabu cha kukunjwa cha unabii huu, Mungu atamwondolea sehemu yoyote katika Mti wa Uzima na katika mji mtakatifu, kama ilivyoandikwa katika kitabu cha kukunjwa.

Sasa, ni nini muhimu kuhusu lugha ya kuongeza na kuondoa? Kwa kawaida tunanukuu mistari hii katika muktadha kwamba haipaswi kuwa na vitabu vyovyote vilivyoongezwa kwenye Agano Jipya au kwenye Biblia kwa sababu, au hatupaswi kubadilisha kitabu cha Ufunuo kwa sababu kinasema tusiongeze au kupunguza. Hata

hivyo, nataka kutoa maoni mawili kuhusu mistari hii. Nambari ya kwanza, mistari hii inaonekana kuwa ni dokezo la moja kwa moja kutoka kwenye Kumbukumbu la Torati.

Nadhani Kumbukumbu la Torati na sura ya 4 ndizo mistari ninayotaka. Kumbukumbu la Torati sura ya 4, nami nitasoma mstari wa 1. Sasa, Israeli, sikieni amri na sheria nitakazowafundisha. Kwa hivyo, hii ni katika muktadha wa agano ambalo Mungu alifanya na Israeli.

Sikilizeni amri na sheria ninazowafundisha, mzifuate ili mpate kuishi na kuingia na kuimiliki nchi, ambayo Bwana, Mungu wa baba zenu, anawapa. Msiongeze chochote katika kile ninachowaamuru wala msipunguze chochote, bali shikeni amri za Bwana, Mungu wenu, nilizowapa.

Pia kuna andiko linalofanana katika Kumbukumbu la Torati sura ya 12. Lakini hoja ya hili ni kwamba, nina uhakika kwamba lugha ya Paulo ya kuongeza na kutoa inarudi kwenye agano. Kwa hivyo, tunapaswa kusoma Ufunuo 22, 18, na 19 kuhusiana na sura ya 1, mstari wa 3. Sura ya 1, mstari wa 3 inasema, kuna baraka kwa kusikia na kutii.

Lakini sasa, sura za 22:18 na 19 zinatukumbusha kwamba kuna laana kwa kukataa kutii. Nadhani kuongeza na kutoa hakuhusiani sana na kuandika sentensi za ziada au kuacha vitabu au aya. Inahusiana na kushindwa kutii neno la Mungu.

Kama tulivyoona katika Kumbukumbu la Torati 4, Waisraeli waliambiwa wasiongeze au kupunguza bali watunze kila kitu kilichoandikwa ndani yake. Kwa hivyo, kuongeza au kupunguza kwenye Ufunuo kungekuwa ni kushindwa kuitunza, kutoitii. Na kwa hivyo, unakuta kitabu kizima cha Ufunuo kikiwa kimeunganishwa na wazo hili la agano, baraka na laana.

Heri asomaye, asikiaye, na kutii. Sasa, kuna laana kwa wale wanaoongeza au kupunguza au wale wasiotii. Kitabu kizima, basi, kiko katika muktadha wa baraka za agano na laana kwa ajili ya utii au kushindwa kutii maonyo yanayopatikana katika kitabu cha Ufunuo, hasa kupitia ibada ya sanamu na kuathiri imani ya mtu katika Yesu Kristo.

Kwa kukataa kumpa Yesu Kristo na Mungu utii na ibada ya pekee wanayostahili. Zaidi ya hayo, unaona kwamba sura ya 22:18 na 19, imeelekezwa kwa yule anayesikia. Ni nani anayesikia? Ingekuwa makanisa.

Kwa hivyo, hili halielekezwi kwa wasioamini. Halielekezwi kwa madhehebu na dini za uongo. Limeelekezwa kwa watu wa Mungu.

Hawa ni watu wa agano la Mungu. Na sasa nalichukulia baada ya kuanzishwa kwa agano jipya. Kuna baraka kwa kutii neno la Mungu, lakini pia sasa kuna laana kwa kukataa kulitii na kushindwa kulishika. Sasa katika sehemu inayofuata, tutaangalia kwa ufupi agano jipya lililotimizwa kisha tutaendelea na mada nyingine ambayo inahusiana sana na maagano mapya.

Na hiyo ndiyo mada ya watu wa Mungu.

Hii ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Hii ni kipindi cha 11 kuhusu agano, hasa Agano Jipya.